

קדושת לוי

מתיקות פפרט

פנינים ~ סיפורים ~ תשובות

גלייזן מס' 80

פרשת חיי שרה
הפטרה: "והמלך דוד"

ירושלים	תל אביב	באר שבע
הדלקת נרות: 04:05	04:19	04:25
ציאת שבת: 05:17	05:19	05:20
הזמנים לפי לוח	הזמנים לפי לוח	הזמנים לפי לוח
"עיתים לבינה"	"עיתים לבינה"	"עיתים לבינה"

זוארט לשולחן שבת

מתורתו של רבינו הקדוש סגורם של ישראל
רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זע"א

פניני האור החיים הקדוש

המיתות שלך הם הירושפה לבניך

"הנה אנוכי ניצב וגו'" "ובנות אנשי העיר יוצאות וגו'"
"והנה רבקה יוצאת אשר יולדה לבתואל".

אליעזר עבד אברהם שיצא זה עתה טעון בגמלים נושאים כסף וזהב מגדנות ומתנות, לשליחות אדונו לחפש כלה לבנו ליצחק, מתפלל לפני ה' שיומן לו כלה הראויה לבן אדונו אברהם אבינו איש החסד.

אליעזר מחליט לעשות סימן ולבדוק את הנערה במידת החסד, שהיא מידת אברהם.

אליעזר החליט לבחון את הנערה במידת החסד ומשמים הראו לו שהיא זו הראויה להיות אם כל חי, אשת יצחק אבינו עליו השלום.

מקשה הקדושת לוי לאחר שאליעזר נכנס לבית לבן ומספר להם את כל שושלת המקרים שהרעו לו, מדוע אליעזר מדגיש כי הגיע לעיר בשעה שכל בנות העיר יוצאות עם הצאן, מה בא לומר בדבריו אלו?

ועוד תמוה מדוע כתוב "והנה רבקה יוצאת אשר יולדה לבתואל", מדוע כתוב כאילו אינה באמת בת בתואל? על התורה לכתוב רבקה בת בתואל.

אומר הקדושת לוי הנה כשאנו אומרים, אברהם אבינו – מידת החסד, פירושו של דבר, שכל החסד שעושים

בעולם לאחר אברהם אבינו הוא בא מכוחו, הוא הגורם לכל האנשים בעולם לעשות חסד. אברהם היה המעורר הראשון בצורה עוצמתית של מידת החסד בעולם.

וכן יצחק ויעקב במידת הגבורה והתפארת, הם היו הגורמים למידה שלהם, והם השרישו אותה בעולם.

ממילא נחא, אליעזר החליט לבדוק את הנערה דוקא במידת החסד שהיא המידה של אדונו. אליעזר רצה לבדוק האם היא מושרשת במידת אברהם, האם היא מתאימה לבית הגדול הזה? האם היא ראויה להיות כלה לאיש החסד, או שהיא כשאר בנות העיר. ולכן הוכיז בסיפורו ללבן שהגיע בעת שכל הנערות יוצאות, שכולם בעיר הזאת רשעים, ואכזרים, אינם בעלי חסד, ואינם מתאימים לבן אדונו.

עד שבאה רבקה הצדקת, ומידת החסד זעקה ממנה, כראוי לאם האומה היהודית.

וא"כ ברור מדוע אמר 'אשר יולדה לבתואל', כי האמנם היא בת בתואל, אבל מידותיה ובייחוד מידת החסד שבה אינם מבתואל, אלא מאברהם שהוא המשפיע של מידת החסד בעולם והוא הצדקת קבלה את המידה הזו ממנו! ולכן אינה נחשבת לביתו של בתואל באמת, כי מידותיה הן של אברהם איש החסד.

ודברים אלו מודקדקים ברש"י הקדוש (כ"ד כ"ב – כ"ג) שכתב "לפי שהיה בטוח בזכותו של אברהם אבינו עליו השלום". פירושו: מתי שאליעזר ראה שיש ברבקה את מידת החסד היה בטוח שמידה זו באה מאברהם אבינו עליו השלום, וא"כ ראויה היא להיות אשת בנו.

זה חייב אדם לדעת כשם שאברהם השריש בנו את מידותיו, כך אנו מושרשים בכנינו את מידותינו. כשאדם יודע איזה כח, ואיזו עוצמה, ואיזו השלכות יש למעשיו האחריות עליו גדלה שבעתים.

השבונות של אשה צדקת

כל ילד יהודי מכיר את מעשה החסד הנפלא של רבקה אימנו, מעשה שממחיש לכל הדורות עד היכן מגיע מצות חסד.

האור החיים הקדוש, מאיר לנו את מעשה החסד שעשתה רבקה, כמה שהיתה רחמנית, חכמה, זריזה, ובעלת תושיה!

מיד כשאליעזר ראה שעלו המים לקראת רבקה שיצאה להשקות את הגמלים, מיד רץ וביקש ממנה מעט מים, כיון שראה שילדה זו צדקת היא, ופחד אולי לא יתקיימו בה התנאים שהתנה, לכן ביקש ממנה מעט מים ולא הרבה.

ועל דבר שאמר לה מעט אמרה לו "שתה" כמה שאתה צריך, ואל תחסוך. כי היא תביא לו כמה שהם צריכים.

"ותמהר ותורד כדה על ידה ותשקהו" רבקה שהיתה ילדה קטנה, לא נתנה לאליעזר שהיה גבר גדול להחזיק את הכד בידו, כדי שלא יטרח, כי הוא בא מהדרך, אלא היא החזיקה את הכד וקירבה אותו לפיו כדי שהוא ישתה ולא יצטרך להתאמץ בהחזקת הכד.

והסיבה שאמרה רק לאחר מכן גם לגמליך אשאב ולא אמרה לו מיד, כדי שלא ימהר, וישתה בנחת, כי אם יידע על כוונתה לתת גם לגמלים, אולי ירגיש שלא בנוח וישתה מהר כדי לא לעכבה. לכן אמרה לו שתתן גם לגמליו רק לאחר שסיים לשתות.

וזהו מה שכתבה התורה "ותכל להשקותו" ולא כתוב ויכל לשתות שהיא היתה מקרבת את הכד לפיו.

נפלאות המדרש

בראשית רבה פ"ס

ויבא האיש הביתה ויפתח הגמלים ויפתח – שפתה את הרסן שהיה בפייהם בשביל שלא יאכלו מהגול.

רב הונא ורבי ירמיה שאלו לרבי חייא בר רבה [מדוע היה אליעזר צריך להניח על פיהם של גמלי אברהם אבינו רסן], [האם] לא היו גמליו של אברהם אבינו דומים לחמורו של רבי פינחס בן יאיר?

[ומה היה הסיפור עם חמורו של רבי פינחס בן יאיר] גולנים גולו את חמורו, והיה אצלם שלושה ימים ולא טעם כלום, בגלל שהוא לא היה אוכל דברים גזולים. אמרו הגולנים עוד מעט ימות החמור ויסריח לנו, שלחוהו לנפשו, והלך לביתו של רבי פינחס, וכשבא, נער החמור. באו וספרו לרבי פינחס ואמר תנו לו לאכול כי כבר לא אכל שלושה ימים. נתנו לו התלמידים שעורים ולא אכל. באו וספרו לרבי פינחס כי לא אכל, אמר להם האם ניקיתם את השעורים מפסולת? אמרו לו כן. שאלם: אולי קנו את השעורים מעם הארץ וצריך לעשר את השעורים האלו מספק, [כיון שלא בטוח שהוא עישר אותם...] אמרו לו תלמידיו: רבינו הרי לימדתנו, שמוותר להאכיל לבהמה שעורים שקנו אותם מעם הארץ? אמר להם: מה אעשה וחמורי מחמיר על עצמו?!!!! [וא"כ הרי גמליו של אברהם ודאי היו מחמירים על עצמן.] ועיין שם מה ענה להם.

לעילוי נשמת: משה בן שמחה ז"ל, עיוש בן יקוט ז"ל, יעקב בן אסתר ז"ל, שמואל בן מסעודה ז"ל, רוזט זוהרא בת תמוז ע"ה, מסעודה בת סולטנה ע"ה.

"דוד הגנב"

במחלה מאוד קשה - סופנית, לא חשבתי שעל מה שעשיתי לך אשתי גם תמות. אבל אחרי שקרה לי גם הסיפור בעבודה, אני חושב שהקב"ה תובע את עלבונך, אני מבקש ממך סליחה!

כמוכן שאדם שמתקשר אליך ברגעים כאלה, אתה אומר לו שאתה סולה לו. 'בלב שלם'... בלב שלם! 'תודה רבה!' וסגר את הטלפון. יומיים לאחר שהוא צלצל אליי, ראיתי מודעה בעיתון שאשתו נפטרה. חלפה מאז חצי שנה, היום בבוקר הוא מתקשר אלי שוב פעם! 'שלום!' כן... 'שלום', אמרתי. תראה, אני מתחתן בשבוע הבא בזיווג שני. היות ומחלת לי בלב שלם אני גם רוצה לראות אם זה באמת כך, ולכן אני רוצה לראות אותך בחתונה שלי, אם אכן תבוא לחתונה ותהיה מחוג האנשים המצומצם שהזמנתי אני אדע שאכן מחלת לי בלב שלם!

אמרתי לו: 'בסדר, אני אחשוב על זה.'

אמר לי הרב טויב שאותו יהודי שאל אותו: 'אני צריך ללכת לחתונה?'

אמר לו הרב טויב: 'אני אומר לך שלא מחלת לו בלב שלם!'

'מאיפה אתה יודע שלא מחלתי לו?'

'כי אם אתה בא לשאול אותי אם ללכת לחתונה או לא, סימן שלא מחלת! אם אתה רוצה למחול לו באמת, תצלצל אליו ותגיד לו שאתה רוצה עבור המחילה הגמורה 5,000 שקל! אם הוא ייתן לך את הסכום הזה תמחל לו! הרי אי אפשר באמת למחול על דבר כזה בשיחת טלפון. ארבעים שנה אתה מסתובב עם סטיגמה של גנב!'

'אבל הרב, האדם הזה קשה יום, מאיפה הוא יביא לי את הסכום הזה?'

'אתה יודע מה, תבקש רק 2,000 שקל, אל תעלה לירושלים ללא כסף!'. זו התשובה שאמרתי לו, כך אמר לי הרב צבי טויב.

הסיפור לא נגמר כאן. מאוחר יותר פגש הרב טויב את הג"ר אליהו מן, מגדולי המקורבים למרן הגאון רבי חיים קניבסקי זצוק"ל וסיפר לו את הסיפור. לאחר ששמע את הסיפור, אמר רבי אליהו מן: 'שאלה כזאת צריך לשאול את מרן רבי חיים קניבסקי!'

ואכן כעבור זמן מה נעמד רבי אליהו מן, בעליה לתורה של אחד מנכדי מרן הגר"ח קניבסקי ולאחר תפילת ותיקין סיפר להם את כל הסיפור, ואמר להם שהרב טויב אמר לאותו יהודי, שעליו לקחת כסף עבור מחילה גמורה, 'מה מרן אומר, צריך לקחת כסף או לא?'

נענה מרן רבי חיים קניבסקי: 'מה פתאום לשלם? אם הוא אמר שהוא מוחל לו, זו מחילה גמורה!'

מספר לי הרב טויב: מאוחר יותר הגעתי ל'לדרמן' נישתי לרבי חיים כדי לשאול איזו שאלה, והוא שאל אותי: 'אתה בעל המעשה?', אמרתי לו: 'כן'. אמר לי רבי חיים: 'הוא לא צריך לשלם כלום. כיון שהוא כבר אמר לו שהוא מוחל לו בלב שלם, אבל תגיד לאותו אברך, שהוא מקבל הרבה יותר מכסף! בעולם הבא הוא ישב ליד רבי יוסי!'

מאיפה יודעים את זה? שאלתי אותו. 'כתוב במסכת שבת (ק"ה, ב), ואמר רבי יוסי: יהא חלקי ממי שחושדין אותו ואין בו! זה שווה יותר ממיליון דולר!'

למדתי בתלמוד תורה 'בנה' בירושלים. אבל לא סיימתי את שנות הלימוד שם, אלא עזבתי באמצע...!

'ולמה עזבת באמצע?'

'במהלך השנה של כיתה ה', הביא אחד הילדים בכיתה סכום כסף. אמא שלו נתנה לו סכום לא קטן, וביקשה ממנו שאחרי הלימודים הוא יעבור בדואר לשלם חשבון חשמל. דרכו של אדם שיש לו סכום גדול בכיס, לבדוק כל כמה דקות אם הכסף נמצא עדיין בכיס וכך היה, כל רגע הוא היה מוציא את שקית עם הכסף ומחזיר אותה.

כנראה שכמה ילדים מהכיתה, ראו שאותו הילד הביא איתו 'בז'קט' מהבית ואחד מהם חמד את הכסף. במהלך ההפסקה הוא שלף מכיסו את השקית עם הכסף, בהפסקה כמוכן אף אחד לא מחפש כסף, אבל כשהוא חזר לכיתה והכניס את היד לכיס לבדוק מה שלום החבילה, הוא הבין שאין כסף!

הוא בא למורה ואמר לו: 'המורה! היתה לי חבילה של כסף בכיס והיא איננה, גנבו לי אותה!'. המורה נעל את דלת הכיתה,

וציווה על כולנו: 'להוציא את כל החפצים שיש בכיסים!'

מאחר שהחבילה לא נמצאה בכיסים, הוא ניגש לתיקים,

ופתח תיק תיק, ובאמת באחד התיקים נמצאה

החבילה! ובאיזה תיק נמצאה החבילה? בתיק שלי!

לזכותו של המורה ייאמר שהוא אמר מיד: 'אני ערב

לך, שהוא לא הגנב!'. כאן יש נוכל שלא רק גנב את

הכסף, אלא גם הטמין אותו ב'אמתחת בנימין', הוא

כנראה אמר לעצמו: 'אצלו בטוח שלא יחפשו!'

כידוע, הילדים מאוד 'חמודים' ולכן דברי המלמד לא ממש עזרו

לי, ומיד הפכתי להיות 'מוותג' - 'דוד הגנב'. בכל מקום שפגשו אותי 'הנה

דוד הגנב!'. כשהסתיימה שנת הלימודים, החלטתי שאני לא יכול להישאר יותר בבית

הספר הזה אפילו רגע אחד! עזבתי את בית הספר, והלכתי ללמוד במקום אחר.

חלפו שנים... סיימתי את הלימודים בבית הספר... סיימתי 'שיבה גדולה'... אבל בכל

פעם שפגשו אותי החברים 'אהה, מה נשמע דוד הגנב?' אי אפשר היה לשנות את

הסטיגמה שנוצרה עליי. התחתנת... נולדו לי ילדים... זכיתי לחתן אותם, וברוך ה'

זכיתי אפילו לנכדים!

יום אחד מצלצל אלי מישו ואומר לי: 'שלום, הגעתי לדוד זה וזה? ...'

'כן'. 'אתה למדת ביבנה?' 'כן'. 'תראה, קוראים לי ככה וככה. למדנו יחד בכיתה,

זוכר?' 'כן, מה קרה שנוכרת בי אחרי ארבעים שנה?' 'אתה זוכר שמצאנו אצלך בתיק

שקית עם כסף?'. 'כן'. 'אני הילד ששם לך את הכסף בתיק...'. 'ארבעים ימי כיפור

עברו מאז, ולא צלצלת לבקש סליחה, מה קרה שעכשיו אתה נזכר לצלצל?'

'תראה, הו"ל אומרים (אבות פ"ב מ"ו) אף הוא ראה גולגולת אחת שצפה על פני המים.

אמר לה, על דאטפת, אטפוך, וסוף מטיפוך יטפון. אני בעבודה שלי עכשיו, עובר את

מה שאתה עברת.

אחד בעבודה שלי גנב כסף ושם את כל 'התיק' על הראש שלי, הפכתי עכשיו ל'יוסף

הגנב!'. אני יושב בבית, ומפשפש במעשיי ואומר לעצמי: 'אדוני, מה שאתה עשית

הקב"ה מחזיר לך במידה כנגד מידה! וחזן מזה, אשתי נמצאת על ערש דווי חולה

דרך ישראל

אם הינו צועדים

ברחוב ומולנו היה נגלה מוחה מפעים, עשרה

גברים חסונים, לצידם עשרה גמלים ענקיים,

והנה ראש החבורה רץ לילדה קטנה, ספק בת

שלוש ספק בת שש, ובחצי בקשה חצי פקודה,

מצווה עליה 'הגמליאני נא מעט מים מכדך!'

והיא, הנערה העדינה, הקטנה, רצה, שואבת

ומשקה פיזית ומגישיה לו את הכד עד הפה,

ולאחר שהוא מסיים לשותות אומרת לו

הנערה: אנא, המתן רגע ואני אשקה את כל

הגמלים שלצידך...

עשרה גמלים!!! לא כבשים... - - - גמלים!!!

אין לה צינור מים המחובר לבאר ומוביל ישירות

לשוקת, הקטנה רצה לבאר, שואבת דלי, ועוד

דלי, ועוד דלי, אל השוקת, עד שהם מסיימים

לשותות...

הכל תלוי באדם הפועל, הכל תלוי בעבודת

הלב של האדם, המעשים הם אותם מעשים,

הכל נמדד איך עושים אותם, האם בשמחה,

ובדעה שעושים חסד ונדרקים במידותיו של

הקב"ה, או שחושבים שהאדם השני מנצל

אותי.

הרי ודאי בביתו של אברהם אבינו אכלו

אנשים נצרכים, אבל היו גם אנשים שלא היו

נצרכים לחסד של אברהם, אלא ניצלו את טוב

ליבו.

אך אברהם אבינו שמידתו מידת חסד

אמיתית, לא הבדיל, לא חילק, אלא הכניס את

כולם. ולא רק, אלא עשה להם ארבעה פתחים

לאוהל שהאנשים הרעבים לא יטרחו, והוא

עצמו עמד עליהם שיאכלו וישתו וישבעו.

זה חסד אמיתי!!! שנוכח לזה אמן.

וכל זה שלצידו של האדון הנכבד ניצבים

ומביטים במחזה עשרה אנשים, שכל אחד יכול

לעשות בדיוק את אותה עבודה שהילדה

הקטנה הזו עושה!!!

האם נאמר שזה מעשה חסד? או שאולי נציל

את הילדה מידי של האיש? ונטען שזה אינו

חסד אלא ניצול מוחלט!!!

רבקה אמנו אשת יצחק אבינו כבר פשטה את

הספק לפני כמה אלפי שנים...

הכל תלוי ברצון האדם אם לילדה אין ברירה

והיא מפחדת מהעומד מולה ועושה כמצוותו,

הרי זה מעשה ניצול מוחלט וכל הרואה את

המעשה הזה מצוה עליו להציל את הילדה

מהסיטואציה! אולם אם אותו דבר! אותו

מעשה נובע ממקום טהור, קדוש, ונקי, הרי זה

מעשה חסד כזה גדול עד כדי כך שהוא ראוי

לחיות סימן לאשת יצחק אבינו ע"ה.

לזכות

חיים ברוך בן שרה פעשא הי"ו

וברכה והצלחה בכל העניינים

לרפואה שלימה ולבריאות איתנה

מקור
השרה

תשמישי קדושה ויודאיקה

לשכת הגהה סת"מ מהדריין

בדיקה ושיפוץ תפילין מהיום להיום - בדיקת מוזות

- מכירת תפילין מוזות מגילות ועוד

דוד ילין 22 ירושלים

052-7660111